

INNHALDSFORTEGNELSE

Kap. 1.0 Innledning	side 1
Kap. 2.0 Presentasjon av bydel	side 1
Kap. 2.1 Bydelens ansvarsområde	side 1
Kap. 3.0 Tildeling av midler	side 1
Kap. 3.1 Presentasjon av kriteriesystemet	side 1
Kap. 3.2 Endring av kostnadsnøkler og effekt for bydelen	side 2
Kap. 3.3 Særskilte tildelinger, kompensasjonsordninger og sentrale avsetninger.	side 2
Kap. 4.0 Byrådets forslag til økonomiplan	side 3
Kap. 4.1 Usikkerhet knyttet til økonomiplanrammene.	side 3
Kap. 4.2 Byrådets forslag til rammer for bydelssektoren for perioden 2010 – 2013	side 3
Kap. 4.3 Omstillingsuttak	side 4
Kap. 5.0 Befolkningsprognose	side 4
Kap. 6.0 Kriteriesystemets utslag for bydelen	side 5
Kap. 7.0 Utfordringer	side 7
Kap. 7.1 Måltall / nøkkeltall	side 7
Kap. 7.2 Områder med budsjettmessige utfordringer	side 7
Kap. 8.0 Fordeling av rammen mellom forvaltningene	side 8
Kap. 8.1 Prinsipper for buffer	side 8
Kap. 8.2 Fordeling av mer-/mindreforbruk	side 8
Kap. 8.3 Nødvendige avsetninger	side 8
Kap. 9.0 Strategisk plan og utfordringer knyttet til befolknings – og budsjettutvikling	side 9
Kap. 9.1 Nærmiljøarbeid: folkehelse, bærekraftig utvikling, trygghet og aktivitet	side 9
Kap. 9.2 Barnehageplass til alle	side 9
Kap. 9.3 Helhetlig tilbud med god kvalitet til alle bydelens barn og unge	side 10
Kap. 9.4 Tilpassning av tilbudet til den økende eldrebefolkningen	side 10
Kap. 9.5 Bydelen som inkluderende arbeidsgiver	side 10
Kap. 9.6 Bydelens særskilte ansvar for sentrum	side 11

Kap. 1.0 INNLEDNING

Bydelsdirektøren legger med dette fram forslag til økonomiplan for Bydel St. Hanshaugen for perioden 2010-2013. Økonomiplanen er utarbeidet på et overordnet nivå, og det er heftet stor usikkerhet til de anslåtte budsjetttrammer med videre i planperioden. Likevel vil økonomiplanen i store trekk gi en oversikt over hvilke utfordringer bydelen står overfor når det gjelder å tilpasse seg forventede økonomiske rammer, og således kunne gi grunnlag for en planmessig tilpasning av tjenestetilbud/aktivitetsnivå innenfor de ulike funksjonsområdene. Ut fra sosioøkonomiske/demografiske endringer eller politiske prioriteringer kan det være behov for økt aktivitet på enkelte områder, og redusert aktivitet på andre.

Kap. 2.0 PRESENTASJON AV BYDEL

Kap 2.1 Bydelens ansvarsområde

Bydelen har ansvaret for de primære helse- og sosialtjenestene, tiltak for barn og unge, tiltak for eldre og funksjonshemmede, og økonomisk sosialhjelp. Bydelen får i hovedsak tildelt sine økonomiske rammer på bakgrunn av kriteriesystemet i Oslo kommune, og delvis gjennom øremerkede bevilgninger. I tillegg kan bydelen få tildelt statlige eller kommunale prosjektmidler knyttet til spesifikke tiltak.

I forbindelse med bydelsreformen i 2004 ble Bydel St. Hanshaugen tillagt ansvaret for sentrum. I byrådets forslag til budsjett 2010 er det under kap 308 avsatt 2,049 mill. til bydelen som i sin helhet skal knyttes mot arbeid i sentrum. I tillegg til sentrumsansvaret ble Storbyavdelingen opprettet. Storbyavdelingen er en samling av byomfattende tiltak som i hovedsak yter tjenester innenfor botilbud og rådgivning. Storbyavdelingen får tildelt egne midler i Dok. 3 over eget budsjettkapittel og holdes atskilt fra bydelens budsjettmidler og ansvarsområde. Storbyavdelingen holdes derfor utenfor i økonomiplanen for bydelen.

Bydelen kan som nevnt over søke og motta ulike prosjektmidler. Normalt vil ikke slike midler kunne brukes til å finansiere de løpende oppgavene bydelen har ansvaret for. Økonomiplanen vil derfor heller ikke ta hensyn til prosjektmidler bydelen disponerer, selv om dette kan utgjøre betydelige beløp.

Kap. 3.0 TILDELING AV MIDLER

Kap. 3.1 Presentasjon av kriteriesystemet

Grunnlaget for beregning av hvilke budsjetttrammer bydelen kan forvente å bli tildelt i det enkelte år i økonomiplanperioden, er basert på byrådets forslag til årsbudsjett 2010 og økonomiplan 2010-2013 for bydelssektoren.

Ved beregning av budsjetttrammene er det tatt utgangspunkt i befolkningsprognoser for alle bydelene, og i kriteriesystemet med kostnadsnøkler som ligger til grunn for budsjettforslag 2010 for bydelen. Budsjetttrammen er basert på rammene for ulike funksjonsområder, som omfatter forskjellige tiltak/tjenester rettet mot hovedgrupper av bydelens innbyggere.

Funksjonsområdene er som følger:

FO1: Helse, sosial og nærmiljø

FO2A: Barnehager

FO2B: Oppvekst

FO3: Pleie og omsorg

FO4: Økonomisk sosialhjelp

Kostnadsnøklerne, dvs. den andel hver enkelt bydel får av samlet budsjetttramme på fire av funksjonsområdene, påvirkes av utviklingen i befolkningstall og befolkningens sosiale og økonomiske forhold. Kriteriebasert budsjettering innebærer bruk av objektive målbare kriterier som antas å avspeile behov for kommunale tjenester i befolkningen. Kriteriet FO2A: Barnehager, gjenspeiler faktisk antall barnehager i en bydel, og ikke demografiske forhold.

Kap. 3.2 Endring av kostnadsnøkler og effekt for bydelen

Etter endringene i kriteriesystemet fra 01.01.09 ble bydelens driftsramme redusert med 7,237 mill. og sosialhjelpsrammen redusert med 0,416 mill. i budsjettet for 2009. I budsjett 2010 er bydelens driftsramme redusert med ytterligere 7,690 mill. og sosialhjelpsrammen med 0,411 mill., noe som utgjør totalt 15,754 mill. i forhold til 2008-budsjettet.

I dokumentasjonen av budsjettgrunnlaget for bydelene, "Grønt hefte", er det foretatt en sammenligning av korrigert budsjett 2009 med byrådets forslag til budsjett 2010 (Sak 1/2010) i 2009-priser. Dette viser følgende endring i ordinær driftsramme for kap. 004 Bydel St. Hanshaugen:

Budsjettforslag 2010 (Sak 1)	448,543 mill.
Korrigert budsjett 2009	<u>459,541 mill.</u>
Reduksjon	-10,998 mill.

	FO 1	FO 2A	FO 2B	FO 3	SUM
Endring ramme nytt kriteriesett	-2 669		-369	-4 652	-7 690
Endret befolkningsgrunnlag/kriterieandeler	1 177		-418	-3 654	-2 895
Effektivisering, 0,6%	-694	-522	-429	-1 774	-3 418
Effekt av særskilt komp. av husleie		-1 973			-1 973
Redusert komp. Likebehandlingstilskudd		-3 700			-3 700
Generell endring ramme	156	8 026	97	399	8 678
Sum endringer budsjett 2010	-2 030	1 831	-1 119	-9 680	-10 998

Kap. 3.3 Særskilte tildelinger, kompensasjonsordninger og sentrale avsetninger

Særskilte tildelinger: Bydelene får midler i tillegg til den kriteriefordelte rammen, for å dekke særskilte tiltak som ikke kompenseres gjennom den ordinære kriterietildelingen. Disse tildelingene er øremerket spesifikke tiltak, og kan ikke benyttes fritt av bydelen. Tidligere statlige øremerkede psykiatrimidler er i budsjettet for 2010 videreført som en særskilt tildeling.

Ufrivillige kostnadsvariasjoner: I tillegg til den kriteriefordelte budsjettrammen får bydelene kompensert for såkalte ufrivillige kostnadsvariasjoner, som gjelder forhold som ikke fanges opp av kriteriesystemet. Dette kan gjelde egenbetaling i barnehager og sykehjem, hvor oppholdsbetalingen er avhengig av brukernes inntekt. Bydeler hvor de aktuelle brukergrupper har lave inntekter, gis en kompensasjon opp til det inntektsnivå de ville hatt dersom foreldrebetalingen i barnehager og vederlagsinntektene i sykehjem var gjennomsnittlige.

Sentrale avsetninger: Hvert år foretas det sentrale avsetninger i budsjettet øremerket bydelene. Dette gjelder en rekke ulike tiltak, og midlene blir fordelt i løpet av året. Bydelen forventer 2,049 mill. som følge av sentrumsansvaret. Videre er det avsatt midler til nye barnehageplasser etablert i 2009 og 2010, som kompenseres i løpet av 2010.

Kap. 4.0 BYRÅDETS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN

Som nevnt innledningsvis er forventede budsjettrammer for Bydel St. Hanshaugen basert på byrådets forslag til økonomiplan for bydelssektoren og befolkningsprognoser for perioden. Bydelssektoren inkludert Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester – byomfattende tjenester legger for 2010 beslag på ca. 53,85 % av Oslo kommunes totale sektorramme. Rammen for de bydelsspesifikke tiltak, dvs. den delen av Oslo kommunes samlede netto årlige driftsutgifter som blir allokert direkte til bydelene, utgjør alene litt over halvparten av kommunens årlige utgifter. Samlet foreslått netto budsjettramme for bydelene er på kr 11 469 587 000 i 2010.

Kap. 4.1 Usikkerheter knyttet til økonomiplanrammene

Byrådet peker i sitt budsjettforslag på at det er flere usikre momenter som har innvirkning på forslaget til økonomiplanrammer. Det er stor usikkerhet knyttet til inntektsutviklingen, både nasjonalt og regionalt. I tillegg er den økonomiske handlefriheten begrenset som følge av føringer fra sentrale myndigheter og endringer i utgiftsbehov som følge av demografiske endringer.

Kommunens hovedinntektskilder er skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten. Når det gjelder skatteinntekter vil disse igjen avhenge av den generelle konjunktursituasjonen, herunder utviklingen på børsen, utviklingen på det regionale arbeidsmarkedet, flyttestrømmer og demografisk utvikling. Skatteinntektene utgjør sammen med rammetilskuddet fra staten den desidert største inntektskilden for kommunen, hvorav skatteinntekten utgjør ca. 90,6 % og rammetilskuddet ca. 9,4 %. For nærmere omtale av den usikkerhet som knytter seg til rammene, herunder finansutgifter og -inntekter, vises det til byrådets forslag til økonomiplan 2010-2013.

Kap. 4.2 Byrådets forslag til rammer for bydelssektoren for perioden 2010 – 2013

Byrådets forslag til økonomiplan for bydelssektoren inkludert avsetningskapitlene 304, 305, 306 og 308, er følgende:

Beløp i 1000 kr.

Driftsbudsjett	Dok. 3 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013
Dok. 3 - Vedtatt økonomiplan brutto*	16 768 358	16 835 345	16 980 955	16 983 029	
Dok. 3 Brutto ramme første år videreført	16 768 358	16 768 358	16 768 358	16 768 358	16 768 358
+/- Omstillingsuttak		(80 417)	(160 834)	(240 251)	(319 668)
+/- Oppgaveendringer mellom sektorer		97 729	97 729	97 729	97 729
+/- Andre aktivitetsnøytrale forhold		106 418	101 418	101 418	101 418
= Brutto ramme med aktivitet som i DOK 3	16 768 358	16 892 088	16 806 671	16 727 254	16 647 837
+/- Tidsbegrensede tiltak - spesifiserte		55 400	13 035	8 087	8 095
+/- Justering for demografiske forhold		134 000	196 000	328 000	452 000
+/- Spesifiserte rammeendringer		27 756	171 788	173 062	174 166
+/- Uspesifiserte rammeendringer		-	-	-	-
Sum reelle endringer fra aktiviteter som i Dok 3	-	217 156	380 823	509 149	634 261
+/- Forventet lønns- og prisutvikling		323 248	323 248	323 248	323 248
ØKONOMIPLAN (Brutto)	16 768 358	17 432 492	17 510 742	17 559 651	17 605 346
Salgs- og leieinntekter	(1 307 824)	(1 343 135)	(1 343 135)	(1 343 135)	(1 343 135)
Refusjoner	(2 674 169)	(2 755 023)	(2 755 023)	(2 755 023)	(2 755 023)
Overføringsinntekter	(1 679 808)	(1 864 747)	(1 944 805)	(1 978 226)	(1 992 184)
=Sum driftsinntekter	(5 661 801)	(5 962 905)	(6 042 963)	(6 076 384)	(6 090 342)
ØKONOMIPLAN (netto)	11 106 557	11 469 587	11 467 779	11 483 267	11 515 004

Etter byrådets tilleggsinnstilling i byrådssak 220/09 økes sektorrammen for perioden som følger:

Sektor	2010	2011	2012	2013
Bydelene EST og KOU	11 585 334	11 571 146	11 581 634	11 908 371

Kap. 4.3 Omstillingsuttak

Det er årlig innarbeidet omstillingsuttak på 0,6 % av brutto driftsramme på sektornivå. Dette gjøres for å sikre at det holdes et løpende fokus på nødvendig effektiviseringsarbeid i kommunen og at det skapes et handlingsrom til økt satsing på prioriterte områder.

Kap. 5.0 BEFOLKNINGSPROGNOSE

Utviklingen i demografiske forhold i bydelen vil være av avgjørende betydning for hvilke tjenester som skal produseres. Tabellen under viser befolkningstall pr. 01.01.2009 og befolkningsprognoser for perioden 2009-2014 for Bydel St. Hanshaugen (inkludert sentrum).

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-39 år	40-66 år	67-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år+	I alt
1.1.2009	2 001	1 378	586	18 355	7 923	1 276	339	355	228	32 441
1.1.2010	1 900	1 361	628	18 749	8 099	1 394	305	323	203	32 962
1.1.2011	1 927	1 372	616	18 646	8 281	1 469	303	297	194	33 105
1.1.2012	1 933	1 362	624	18 464	8 406	1 603	293	270	193	33 148
1.1.2013	1 932	1 360	638	18 412	8 535	1 719	294	234	188	33 312

Endring 2009 - 2013

Antall	-69	-18	52	57	612	443	-45	-121	-40	871
Prosent	-3,45 %	-1,31 %	8,87 %	0,31 %	7,72 %	34,72 %	-13,27 %	-34,08 %	-17,54 %	2,68 %

Befolkningsutviklingen vil som nevnt medføre vridning i tjenestebehov, og derav følger krav til omstilling for bydelen. Flere faktorer påvirker befolkningsutviklingen. Dette gjelder fruktbarhet, dødelighet, flytting og botilbud i de ulike bydelene.

For barn i førskolealder (0-5 år) forventes det en reduksjon på -3,45 % i løpet av planperioden, det vil si en reduksjon på 69 barn fra 2009 til 2013. For barn i grunn- og ungdomsskolealder (6-15 år) og ungdom i alder for videregående skole (16-19 år) forventer en endring på henholdsvis -1,31 % og 8,87 %. I tall vil dette si en endring på henholdsvis 18 og 52 barn og ungdom.

For de yngre yrkesaktive (20-39 år) ligger det an til en til en økning på 0,31 %, det vil si 57 personer, for de eldre yrkesaktive (40-66) ligger det an til en økning på 7,72 %, eller 612 personer. Utviklingen for eldrebefolkningen viser en delt utviklingsprofil. Den yngre delen av eldrebefolkningen (67-79 år) ligger an til en vekst på 34,72 %, det vil si 443 personer, mens det ligger an til en reduksjon på 13,27 % i aldersgruppen 80-84 år og en reduksjon på 34,08 % i aldersgruppen 85-89 år. Dette utgjør hhv. 45 og 121 personer. For befolkningen over 90 år forventes en reduksjon på 17,54 %, noe som utgjør 40 personer.

Kap. 6.0 KRITERISYSTEMETS UTSLAG FOR BYDELEN

Årsbudsjettene er bygd opp etter KOSTRA-funksjoner, som igjen entydig er knyttet opp mot funksjonsområdene. I økonomiplanen er de økonomiske rammene beregnet på funksjonsområdenivå.

Kriteriefordelt ramme pr. funksjonsområde er i bydelens økonomiplan korrigert for forventet omstillingsuttak på 0,6 % og endringer i henhold til befolkningsprognoser for aldersgruppene som beskrevet ovenfor. Rammene er beregnet i forventet 2010 lønns- og prisnivå. Særskilte tildelinger og kompensasjonsordninger kommer i tillegg når bydelen får sin ramme. Kompensasjon for befolkningsvekst som er medregnet i byrådet budsjettplan for perioden, er ikke innarbeidet.

Effekt av byrådets tilleggsinnstilling 220/09 og protokoll fra finanskomiteens møte i november 2009 er ikke innarbeidet i bydelen økonomiplan for 2010-2013.

Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø

FO1	2010	2011	2012	2013
Kostnadsnøkkel	5,304	5,324	5,351	5,382
Budsjett Oslo	1 296 681	1 288 901	1 281 168	1 273 481
Budsjett bydel	68 775	68 621	68 555	68 539

Funksjonsområde 2A: Barnehager

FO2 A	2010	2011	2012	2013
Andel bhg	5,719	5,719	5,719	5,719
Budsjett Oslo	861 703	856 533	851 394	846 285
Budsjett bydel	49 284	48 988	48 694	48 402

Bydelens andeler av budsjettet er avhengig av barnehageutbyggingen i Oslo kommune, og det er derfor vanskelig å framskrive tallene. I rammen for 2010 er husleie for barnehager ikke inkludert. Midler til husleie blir gitt som særskilt tildeling.

Funksjonsområde 2B: Oppvekst

FO2 B	2010	2011	2012	2013
Kostnadsnøkkel	2,931	2,942	2,953	2,964
Budsjett Oslo	1 623 900	1 614 157	1 604 472	1 594 845
Budsjett bydel	47 600	47 488	47 380	47 271

Funksjonsområde 3: Pleie og omsorg

FO3	2010	2011	2012	2013
Kostnadsnøkkel	4,070	4,010	3,946	3,880
Budsjett Oslo	5 796 958	5 762 176	5 727 603	5 693 238
Budsjett bydel	235 935	231 063	226 011	220 898

At bydelens driftbudsjett vil synke i planperioden skyldes i hovedsak tre faktorer; kriteriesystem, befolkningsgrunnlag og omstillingsuttak.

Funksjonsområde 4: Økonomisk sosialhjelp

FO4	2010	2011	2012	2013
Kostnadsnøkkel*	5,942	6,332	6,732	6,994
Budsjett Oslo	883 396	878 096	872 827	867 590
Budsjett bydel	51 110	55 601	58 759	60 679

Budsjettandelen for bydelen vil øke noe som følge av forventet økt andel i befolkningsgruppen 20-39 år.

Oppsummert endring i bydelens ramme i perioden

	2010	2011	2012	2013	Endring 10-13
FO1	68 775	68 621	68 555	68 539	-236
FO2A	49 284	48 988	48 694	48 402	-882
FO2B	47 600	47 488	47 380	47 271	-329
FO3	235 935	231 063	226 011	220 898	-15 037
FO4	51 110	55 601	58 759	60 679	9 569
SUM	452 704	451 761	449 399	445 789	-6 915
Endring pr år		-943	-2 362	-3 610	

Det forventes en kraftig reduksjon i rammen i 2011 og utover. Reduksjonen skyldes fortsatt negativ utvikling i andelen av enkelte aldersgrupper i henhold til befolkningsprognosen (tilsvarende reduksjon kom også i budsjettet fra 2009 til 2010).

Effekt av byrådets tilleggsinnstillingen 220/09 og protokoll fra finanskomiteens møte i november 2009 er ikke innarbeidet i bydelen økonomiplan for 2010-2013.

Kap. 7. 0 UTFORDRINGER

Kap. 7.1 Måltall / nøkkeltall

Det har i de siste årene vært et økende fokus på oppfølging av måltall og nøkkeltall i forbindelse med budsjettstyringen. Bydelen vil som en konsekvens av dette utarbeide en egen oversikt over måltall og nøkkeltall. Oversikten vil følge retningslinjene fra bystyret, men også inneholde mål- og nøkkeltall som bydelen mener det bør fokuseres på.

Kap. 7.2 Områder med budsjettmessige utfordringer

Som regnskapsresultatet for de siste årene viser, er det enkelte områder som går igjen når det gjelder problemer med å holde seg innenfor vedtatt budsjettamme. Dette gjelder først og fremst eldreomsorgen, hvor det de senere årene har vært en nedgang i denne delen av befolkningen i bydelen. Bydelen har ikke greid å bygge ned tilbudet i takt med nedgangen i antall eldre og derav følgende reduserte budsjettammer. Bydelens tjenestetilbud ved hjemmetjenester og rehabilitering vil fortsatt satse på at eldre skal kunne bli boende hjemme. Videre vil muligheten for pleie og omsorg vurderes som et virkemiddel i styrkingen av de lavere nivåer i tjenestekjeden, hvor målet er å kunne yte tjenester tilpasset de enkelte brukeres behov. I bydelen er dette aktuelt overfor både eldrebefolkningen og personer med psykiske problemer. Bydelen har et stort antall psykisk syke personer som har behov for bolig og omsorgstilbud fra bydelen.

Et annet område hvor det kan vise seg problematisk å tilpasse seg budsjettammene, er barnevernet og tiltak for yngre funksjonshemmede. Her vil en del av brukerne være personer med behov for særlig kostnadskrevende tiltak, og hvor et relativt lite antall nye brukere kan få store budsjettmessige konsekvenser. Bydelen forventer fortsatt høy aktivitet grunnet et stort antall barnevernssaker. Bydelen vil i 2010 søke om å utvikle egne tiltak fremfor kjøp av kostnadskrevende eksterne tjenester.

Også området økonomisk sosialhjelp er uforutsigbart, hvor endringer i innbyggernes sosiale og økonomiske forhold, utviklingen på boligmarkedet, arbeidsmarkedet m.v. vil kunne gi seg utslag i behovet for økonomisk sosialhjelp. Også antall flyktninger og asylsøkere og innflytting på grunn av familiejenforening er faktorer som spiller inn. Dette er forhold som det ikke er mulig å forutse med stor grad av sikkerhet, og en har i økonomiplanperioden forutsatt at den budsjettamme som blir bevilget til formålet benyttes fullt ut og ikke påvirker den ordinære driftsrammen. Dette er imidlertid som nevnt en noe usikker forutsetning.

Bydelen har ansvar for utbetaling av kommunalt driftstilskudd til ikke-kommunale barnehager. I 2010 vil utbetalingen øke kraftig grunnet privatisering av Ullevål sykehusbarnehager. Dette er en følge av klagesak fra Ullevål sykehusbarnehagene. Etter en

grundig vurdering bestemte bydelen å revidere sitt vedtak på utbetaling av likebehandlingstilskudd 2009 til disse barnehagene, noe som øker utgifter med kr 3 mill. Bydelens budsjetttramme ble redusert i 2009 og 2010 på grunn av mindreforbruk som skyldes denne saken. I 2008 brukte bydelen regnskap 2003 som utgangspunkt. Da dekket Ullevål opp regnskapet med kr 10 mill. Fra 2009 er barnehagene overtatt av Canvas. Dette medfører at bydelen må legge deres budsjett for 2009 til grunn. Dette øker overføringer med kr 3 mill. for 2009 og tilsvarende for 2010.

Utviklings- og kompetanseetaten har i de senere årene stått ansvarlig for en rekke sentraliserings- og effektiviseringsprosjekter. Fakturasentralen og IKT-sentraliseringen er eksempler på dette. Bydelen opplever problemer knyttet til uforutsigbare priser, manglende framdrift i prosjektene, applikasjoner som fungerer dårlig og varierende nivå på utførte tjenester. Det er også en utfordring å tilpasse egne ressurser sett opp mot leveransen fra Utviklings- og kompetanseetaten.

Kap. 8.0 FORDELING AV RAMMEN MELLOM FORVALTNINGENE

Som utgangspunkt for budsjettprosessen fordeles den kriteriefordelte rammen mellom Administrasjonsavdelingen, Oppvekst- og nærmiljøavdelingen og Velferds- og helseavdelingen i forhold til aktivitet i 2009. Tildelingen etter funksjonsområder i grønt hefte stemmer ikke overens med de til enhver tid gjeldende behov i avdelingene, og det overføres derfor midler på tvers av funksjonsområdene.

Kap. 8.1 Prinsipper for buffer

Eventuell buffer avsettes sentralt og kan kun benyttes etter vedtak fra bydelsutvalget.

Kap. 8.2 Fordeling av mer-/mindreforbruk

Eventuelt mindreforbruk fra 2009 er ikke innarbeidet i rammen og vil framlegges som egen sak for bydelsutvalget i juni.

Ved fordeling av bydelens mer-/mindreforbruk tas det hensyn til den økonomisk situasjonen på ulike områder. Dette gir også en skjevfordeling mellom funksjonsområdene. I planperioden regner bydelen med å ha en aktivitet tilpasset tildelt ramme.

Kap. 8.3 Nødvendige avsetninger

Det avsettes midler til nødvendige utgifter sentralt. Dette er eksempelvis utgifter til avtalefestet pensjon og egenandel for uføretrygd, lønnsoppgjør og egenandeler til forsikring. Midlene trekkes ut fra rammene til avdelingene.

Kap. 9.0 STRATEGISK PLAN OG UTFORDRINGER KNYTTET TIL BEFOLKNINGS- OG BUDSJETTUTVIKLING

Kap. 9.1 Nærmiljøarbeid: folkehelse, bærekraftig utvikling, trygghet og aktivitet

Bydelens nærmiljøarbeid har et stort spenn som omfatter kultur- og frivillighetsarbeid, miljørettet helsevern, folkehelse, byutvikling og planarbeid, samt nærmiljø, tilsyn og utleie. Nærmiljøarbeidet omfatter hele bydelens befolkning, og er et synlig felt som ofte skaper stort engasjement. Det har de siste årene vært økt omfang av nærmiljøarbeidet i bydelen, og det er grunn til å tro at dette vil fortsette i årene fremover. Dette særlig på grunn av ansvaret for sentrum, med blant annet mye arbeid med bevilningssaker og tilsynsvirksomhet.

Videre blir det de neste fire årene særlig viktig å følge opp Oslo kommunes overordnede folkehelseplan, med lokale tiltak. Planen skal implementeres i hele bydelen, og omfatter områder som kosthold, aktivitet, psykososiale forhold og forebyggende tiltak. For øvrig er miljø et sentralt stikkord. I bydelen innebærer det å bidra til en bærekraftig utvikling og ivaretagelse av bydelens grøntområder, samtidig som bydelen skal oppfylle sentrale føringer for arealbruk og utnyttelse av eiendom, samt bidra til trygge og aktive nærmiljøer.

Området kan ses i sammenheng med punkt 9.1 Bydelens særskilte ansvar for sentrum. Sentrumsoppgavene knyttet til området blir ikke fullt ut kompensert for nødvendig aktivitetsnivå.

Kap. 9.2 Barnehageplass til alle

Fra 2009 ble det innført en lovfestet rett til barnehageplass. Det vil si at barn som fyller ett år senest innen august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august samme år. Fra 2009 ble Oslo kommune et opptaksområde for barnehageplass. Alle som hadde rett til det, ble tilbudt barnehageplass i 2009.

Bydel St. Hanshaugen har en relativt stor andel barn i alderen 0-5 år sett i forhold til befolkningen. Bydelens topografi er preget av tett bebyggelse, til dels gammel bygningsmasse og få ledige arealer. Det er derfor en utfordring å arbeide for opprettelse av nye barnehager og samtidig ivareta bydelens grøntområder. Dette vil kreve et fokus på alternative løsninger i barnehageutbyggingen.

I barnehageutbyggingen vil det også bli helt sentralt å arbeide for at tilbudet som gis har best mulig kvalitet, herunder å rekruttere kvalifisert personell og tilby kompetanseutvikling i henhold til nye utfordringer.

Funksjonsområdet FO2A Barnehager ble skilt ut som et eget funksjonsområde i 2006. Omleggingen fra tildeling etter sosioøkonomiske og demografiske kriterier til tildeling etter antall barnehager har gitt bydelen en økt ramme. I tillegg til å drifte egne barnehager, utbetaler bydelen tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Dette tilskuddet skal dekkes av midlene tildelt i rammen for funksjonsområdet. Forskriften for likebehandling av ikke-kommunale barnehager setter premissene for utbetaling av tilskuddet, og kan potensielt gi store kostnader for bydelen.

Kap. 9.3 Helhetlig tilbud med god kvalitet til alle bydelens barn og unge

Bydelen har en økende andel barn og unge, og ønsker å bidra til at de opplever gode tilbud og aktiviteter i nærmiljøet. Ved å fokusere på tverrfaglig og tverretattlig arbeid vil bydelen kunne gi alle barn, unge og deres familier et godt og samordnet tilbud.

Et sentralt tiltak er etablering av et senter for barn, unge og deres familier som et lavterskeltilbud preget av samarbeid på tvers av virksomheter og med helhetlig tenkning. Dette koordineres med eksisterende tiltak til barn og unge, og til sammen vil disse kunne styrke bydelens aktiviteter og tilbud. En slik reorganisering og samordning av tjenestene vil være sentralt i bydelens arbeid de neste årene.

Bydelen vil arbeide for at barn og unge skal oppleve en positiv oppvekst gjennom kriminalitets- og rusforebyggende arbeid, samt å følge opp statlige føringer for blant annet barn og unges psykiske helse.

Området får ingen store endringer i tildelte budsjettmidler i økonomiplanperioden.

Kap. 9.4 Tilpasning av tilbudet til den økende eldrebefolkningen

De senere årene har forholdstallet mellom ulike aldersgrupper i eldrebefolkningen endret seg. Forholdstallet mellom aldersgruppene 67-79 år og 80+ er endret ved at gruppen 67-79 år har økt, og gruppen 80+ er redusert. Denne utviklingen vil fortsette og forsterkes i årene fremover. Det er forventet en økning på ca. 34,72 % i antall eldre i aldersgruppen 67-79 i perioden 2009 - 2013. Samtidig forventes det en nedgang på ca 22,34 % i antall eldre over 80 år i samme periode.

Det vil bli en utfordring for å bydelen å tilpasse tilbudet i tråd med disse endringene, og tjenestene må utvikles videre i årene fremover. Bydelen skal sørge for at befolkningen over 67 år får tilbud om varierte og fleksible tjenester, basert på god kompetanse om eldre og deres behov.

Bydelen har i de senere år hatt en kraftig nedgang i den eldste delene av eldrebefolkningen. Det har vist seg vanskelig å redusere tjenestetilbudet tilsvarende. Dette har vært spesielt utfordrende innenfor bruken av institusjonsplasser. Det vil fortsatt være en nedgang i befolkningen over 80 år, men gruppen 67-79 år vil øke. Fokuset på gode tilbud innenfor hjemmetjenesten og omsorg+ eller lignende botilbud vil sikre en verdig alderdom og redusere presset på bruken av institusjonsplasser etter hvert som gruppen 67-79 år blir eldre. Konkurransen fra private aktører innen hjemmetjenester vil gjøre det helt nødvendig at bydelens eget tjenesteapparat greier å tilpasse seg en effektiv drift med et godt tilbud til brukerne.

Kap. 9.5 Bydelen som inkluderende arbeidsgiver

En sentral faktor i arbeidet med bydelens hovedutfordringer er å sørge for at man har godt kvalifiserte og tilfredse ansatte. Flere av bydelens tjenesteområder vil møte store utfordringer i årene fremover, og det blir viktig å ivareta ansatte med ulike tiltak. Bydelens visjon "Mangfold i sentrum!" er styrende for virksomheten. Visjonen skal også være sentral i

rekruttering av nyansatte og tilrettelegging på arbeidsplassen, slik at bydelen bidrar til å gi alle mulighet for å delta i arbeidslivet lengst mulig.

I tillegg vil bydelen fokusere på å utvikle seg som lærebedrift i årene som kommer. Blant annet vil det være særlig viktig å legge til rette for lærlinger fra den nye helsefagutdanningen, som vil være sentral som faggruppe i eldreomsorgen fremover.

Reduksjon i økonomirammen gjør det nødvendig, men gir også utfordring i deler av tjenesten når det gjelder å redusere sykefravær, beholde medarbeidere, skape gode arbeidsforhold og videreutvikle ansattes kompetanse.

Kap. 9.6 Bydelens særskilte ansvar for sentrum

I forbindelse med bydelsreformen fikk bydelen 1. januar 2004 ansvar for Oslo sentrum. Dette innebærer forvaltningsansvar og tilsynsvirksomhet for bygninger, virksomheter og områder i sentrum, eksempelvis arbeidet med utbyggingen i Bjørvika og utvikling av Fjordbyen. I tillegg til dette ansvaret, er det i sentrum en del særskilte storbyutfordringer. En av disse er ansamlingen av unge kriminelle med innvandrerbakgrunn. En annen utfordring er personer med ulike problemer som har bostedsadresse i andre bydeler og kommuner, men som oppholder seg og til dels bor ute i sentrum. I tillegg registreres det endringer i miljøene rundt både prostitusjon og tigging. I tilknytning til disse miljøene har bydelens barnevern undersøkt og fattet vedtak om anbringelse for flere barn som enten ikke har foreldre i landet, eller hvor foreldrene har vært ute avstand til å ivareta barnas interesser. Hvor det har vært mulig, er barna hjemsendt i samarbeid med landets myndigheter.

Bydelen ønsker å bidra i arbeidet med å redusere disse miljøene, med utgangspunkt i både sosialfaglige, kriminalitetsforebyggende og allmenngyldige hensyn. Det er viktig at enkeltindivider i disse miljøene får tilbud om alternativer til å oppholde seg i, og leve under belastende forhold. Samtidig har bydelen et ansvar for å bidra til at sentrumsområdet er et trygt og attraktivt sted å være, noe en reduksjon av disse miljøene kan bidra til. Generelt sett vil ansvaret for sentrum de neste fire årene innebære fokus på flere områder, der bydelen skal drive hensiktsmessig areal- og eiendomsutvikling, bevare grøntarealer, gjøre sentrum til et attraktivt sted å bo og oppholde seg for alle, og samtidig redusere sosiale problemer.

Innen flere tjenester er arbeidsmengde og kostnader knyttet til sentrumsansvaret større enn det som kan kobles til befolkningsantall og kriteriefordelt ramme alene. I tillegg ytes enkelte av tjenestene mot hele byens befolkning, noe som ikke fanges opp av midler tildelt etter kriteriesystemet. Bydelen har de siste to årene mottatt ca. 2 mill. kroner årlig som kompensasjon for sentrumsansvaret og forutsetter at dette fortsetter i økonomiplanperioden.